

Телятник М.Р.

*магістр 1-го року навчання, спеціальність «Екологічний контроль та аудит»,
Національний університет біоресурсів і природокористування України, м.Київ*

БОРОДЬБА З ОПУСТЕЛЮВАННЯМ ЯК ОДНА З ПРОВІДНИХ ЦІЛЕЙ ПЕРЕХОДУ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Цілі сталого розвитку мають широку сферу охоплення, оскільки в їхніх рамках передбачено розгляд взаємопов'язаних елементів сталого розвитку: економічного росту, соціальної інтеграції та захисту навколишнього середовища. Глобальні цілі будуть розповсюджуватись на весь світ, як на багаті, так і на бідні країни. Цілі сталого розвитку спрямовані, зокрема, на збереження і відновлення наземних екосистем, таких як ліси, водно-болотні угіддя, посушливі землі та гори. Зупинити обезліснення також життєво важливо для пом'якшення наслідків кліматичних змін. Передбачаються термінові заходи для скорочення втрат біорізноманіття, яке є частиною спільної спадщини всього людства.

Людське життя і засоби до існування залежать від землі настільки ж, наскільки й від океану. Рослини забезпечують 80% раціону людей, а сільське господарство є важливим економічним ресурсом і засобом розвитку. Ліси покривають 30% поверхні Землі; вони є життєво необхідними місцями проживання для мільйонів видів організмів і важливим джерелом чистого повітря і води. Лісові екосистеми також відіграють важливу роль у протидії кліматичним змінам.

Особливу увагу викликає безпрецедентна деградація земель, а втрати родючого шару орних земель у 30-35 разів перевищують оптимальні темпи скорочення. Засухи та опустелювання також щороку зростають, спричиняючи втрату 12 мільйонів гектарів щорічно і негативно впливаючи на бідні громади у всьому світі. З 8300 відомих порід тварин, 8% уже зникли, а 22% перебувають під загрозою зникнення.

У глобальній стратегії сталого розвитку п'ятнадцята ціль передбачає наступні завдання: до 2020 року має бути забезпечене збереження, відновлення та стале використання наземних та водних екосистем суші та їх послуг, зокрема, лісів, боліт, гір та засушливих земель, відповідно до зобов'язань в рамках міжнародних угод; до 2030 року необхідно побороти опустелювання, відновити деградовані землі та ґрунти, включаючи землі, які зазнали опустелювання, посух або паводків. Необхідно вжити негайних та вагомих кроків, які б дозволили скоротити вимирання видів і побороти втрату біорізноманіття до 2020 року, а також захищали б види, які знаходяться під загрозою зникнення.

Україна, взявши на себе зобов'язання по виконанню Цілей сталого розвитку, розробила Стратегію сталого розвитку України на період до 2020 року [1]. Дана стратегія сталого розвитку передбачає наступні завдання:

- до 2020 року забезпечити збереження, відновлення та раціональне використання наземних і внутрішніх прісноводних екосистем та їхніх послуг, у тому числі лісів, водно-болотних угідь, гір і посушливих земель, відповідно до зобов'язань, що випливають з міжнародних угод
- до 2020 року сприяти впровадженню методів раціонального використання всіх типів лісів, зупинити обезліснення, відновити деградовані ліси та значно розширити масштаби лісонасадження і лісовідновлення у всьому світі
- до 2020 року вести боротьбу з опустелюванням, відновити деградовані землі та ґрунти, включаючи землі, що потерпають від опустелювання, засух і повеней, та прагнути того, щоб у всьому світі не погіршувався стан земель
- негайно вжити значущі заходи щодо стримування деградації природних середовищ існування, зупинити втрату біологічного різноманіття і до 2020 року забезпечити збереження та запобігання зникненню видів, що перебувають під загрозою вимирання
- до 2020 року забезпечити облік цінності екосистем і біологічного різноманіття в ході загальнонаціонального й місцевого планування та процесів розвитку, а також при розробці стратегій і планів скорочення масштабів бідності
- мобілізувати і значно збільшити фінансові ресурси з усіх джерел з метою збереження та раціонального використання біологічного різноманіття та екосистем.

Сталий розвиток орієнтований перш за все на людину та покращення якості її життя у сприятливому соціально-економічному середовищі та екологічно чистому, здоровому, різноманітному природному довкіллі. Високий інтелектуальний рівень людського потенціалу має забезпечити конкурентоздатність країни у майбутньому.

[1] - Указ Президента України Про Стратегію сталого розвитку "Україна - 2020"-
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>

Науковий керівник: Боголюбов В.М.

*докт.пед.н., завідувач кафедри загальної екології та безпеки життєдіяльності
Національного університету біоресурсів і природокористування України, м.Київ*